

Försvarsutskottets betänkande 2025/26:FöU18

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till en ny lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara. Den nya lagen syftar till att möjliggöra för Försvarets radioanstalt att bedriva en effektiv och ändamålsenlig signalspaning även under sådana särskilda förhållanden.

Utskottet tillstyrker även regeringens övriga förslag. Ändringarna i lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet innebär bl.a. att det införs ett nytt ändamål som möjliggör signalspaning i övningsverksamhet och ett undantag för nödliknande situationer från det befintliga förbudet mot att inhämta signaler mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige.

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:179 Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara med den ändringen att ordet ”Integritetskyddsrådets” i 12 § ska bytas ut mot ”Integritetsskyddsrådets”,

2. lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol,

4. lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:179 punkterna 1–4.

Stockholm den 5 maj 2026

På försvarsutskottets vägnar

Peter Hultqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Hultqvist (S), Jörgen Berglund (M), Helén Pettersson (S), Björn Söder (SD), Johan Andersson (S), Helena Bouveng (M), Erik Ezelius (S), Alexandra Anstrell (M), Hanna Gunnarsson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mikael Larsson (C), Lars Püss (M), Per Söderlund (SD), Markus Selin (S), Ann-Sofie Alm (M), Fredrik Malm (L) och Ulf Holm (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:179 Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen en ny lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara. Förslaget syftar till att möjliggöra för Försvarets radioanstalt att bedriva en effektiv och ändamålsenlig signalspaning även under sådana särskilda förhållanden.

Regeringen föreslår även ändringar i lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, som bl.a. innebär ett nytt ändamål som möjliggör signalspaning i övningsverksamhet, ett reviderat ändamål om kartläggning av internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen och ett undantag för nödliknande situationer från det befintliga förbudet mot att inhämta signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige och från skyldigheten att förstöra sådana signaler.

I propositionen föreslås även vissa ändringar i lagen om Försvarsunderrättelsesdomstol i syfte att möjliggöra en än mer effektiv organisation och handläggning och i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt med anledning av det nya signalspaningsändamålet övningsverksamhet.

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.

Utskottets överväganden

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara samt förslag till ändringar i lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, lagen om Försvarsunderrättelsesdomstol och lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.

Bakgrund och gällande rätt

Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelseverksamhet

Svensk försvarsunderrättelseverksamhet regleras framför allt i lagen (2000:130) och förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet. Av 1 § lagen om försvarsunderrättelseverksamhet framgår att försvarsunderrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. Försvarsunderrättelseverksamhet får endast avse utländska förhållanden. Det framgår även av bestämmelsen att regeringen bestämmer inriktningen för försvarsunderrättelseverksamheten och att de myndigheter som regeringen bestämmer får, inom ramen för den inriktningen, ange en närmare inriktning av verksamheten. I lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (se nedan) finns särskilda bestämmelser om inriktning.

Försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs enligt 2 § lagen om försvarsunderrättelseverksamhet genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Processen resulterar i underrättelser som ska rapporteras till berörda myndigheter.

Enligt 4 § första stycket lagen om försvarsunderrättelseverksamhet får det inom ramen för försvarsunderrättelseverksamheten inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamheter. Enligt andra stycket får dock stöd lämnas till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser. Av 1 § lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott framgår att uppgifter i underrättelser som

rapporterats enligt lagen om försvarsunderrättelseverksamhet inte får användas för att utreda brott.

Av 2 § förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet framgår att Försvarets radioanstalt (FRA) är en av de myndigheter som ska bedriva försvarsunderrättelseverksamhet.

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Signalspaning är en metod för teknisk inhämtning av signaler i elektronisk form. Inhämtningen kan ske bl.a. i eter och i tråd (kabel). Den inhämtade informationen bearbetas och analyseras, vilket resulterar i underrättelser som rapporteras till berörda uppdragsgivare och myndigheter.

Möjligheten till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet regleras framför allt i lagen (208:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (signalspaningslagen) och i den tillhörande förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Regelverket innebär att signalspaningsverksamheten är strikt reglerad och underkastad flera begränsningar, t.ex. att den bara får ske för vissa angivna ändamål och att dess inriktning endast får anges av vissa utpekade aktörer samt att tillstånd alltid krävs.

Inriktning och ändamål för signalspaning

Av 1 och 4 §§ signalspaningslagen framgår att den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten)¹ får inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet men att signalspaningen endast får bedrivas i det fall som regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen eller Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten har bestämt inriktningen av signalspaningen. FRA kan således inte själv initiera någon signalspaning utanför uppdragsgivarnas inriktningar. Av 4 § tredje stycket signalspaningslagen framgår att inriktning av signalspaning inte får avse endast en viss fysisk person.

Av 1 § andra stycket signalspaningslagen framgår att signalspaning endast får bedrivas i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet
2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser
3. strategiska förhållanden avseende internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen

¹ Enligt 2 § förordningen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet är FRA signalspaningsmyndighet.

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd
5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer
6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet
7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen
8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik eller
9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

FRA:s försvarsunderrättelseverksamhet tar bl.a. sikte på att upptäcka ännu okända hotaktörer, företeelser och uppgifter av relevans om dessa. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om nya hot mot svenska säkerhetsintressen, samhällsviktiga funktioner eller svensk hemlig information som inte får röjas för främmande makt.

Inhämtning av signaler

Inhämtning av signaler i tråd får, enligt 2 § signalspaningslagen, endast avse signaler som förs över Sveriges gräns i tråd som ägs av en operatör. Av 2 a § signalspaningslagen framgår att signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige inte får inhämtas. Förbudet omfattar dock, enligt andra stycket samma bestämmelse, inte signaler som utväxlas autonomt mellan tekniska system i sådana fall där signalerna inte innehåller personuppgifter, eller som sänds till eller från utländsk militär personal, utländska statsfartyg, statsluftfartyg eller militära fordon.

Inhämtning av signaler i tråd får enligt 3 § signalspaningslagen endast ske automatiserat och får endast avse signaler som identifierats med hjälp av sökbegrepp. Det framgår vidare att även vid annan automatiserad inhämtning ska sökbegrepp användas för identifiering av signaler. Sökbegrepp ska utformas och användas med respekt för enskildas personliga integritet och så att signalspaningen medför ett så begränsat integritetsintrång som möjligt. För sökbegrepp som är direkt hänförliga till en viss fysisk person gäller därutöver att de endast får användas om det är av synnerlig vikt för verksamheten.

Signalspaning kräver tillstånd av Försvarsunderrättelsedomstolen

Av 4 a § signalspaningslagen framgår att all inhämtning av signaler i elektronisk form vid signalspaning kräver tillstånd. Kravet på tillstånd gäller oavsett för vilket syfte som signalen hämtas in och oberoende av vilken teknik som används. Försvarsunderrättelsedomstolen prövar frågor om tillstånd till signalspaning. Det är FRA som ska ansöka om tillståndet hos Försvarsunderrättelsedomstolen. Ansökan ska bl.a. innehålla uppgifter om det inhämtningsuppdrag som ansökan avser med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget

hänför sig till, vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget, de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas och vilken tid tillståndet ska gälla.

Tillstånd får enligt 5 § signalspaningslagen endast lämnas om uppdraget är förenligt med lagen om försvarsunderrättelseverksamhet och signalspaningslagen, syftet med inhämtningen inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt, uppdraget beräknas ge information vars värde är klart större än det integritetsintrång som inhämtning i enlighet med ansökan kan innebära, de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas är förenliga med 3 § signalspaningslagen samt ansökan inte avser endast en viss fysisk person.

Av 5 a § signalspaningslagen framgår vad ett tillstånd ska innehålla. I tillståndet ska anges bl.a. vilket inhämtningsuppdrag signalspaningen ska bedrivas för, vilka signalbärare och sökbegrepp som får användas, den tid som tillståndet avser samt vilka villkor i övrigt som behövs för att begränsa intrånget i enskildas personliga integritet.

Försvarsunderrättelsedomstolens beslut i frågor som rör signalspaning, eller domstolens beslut i övrigt, kan inte överklagas.

Bestämmelser om domstolen finns i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol och i förordningen (2009:968) med instruktion för Försvarsunderrättelsedomstolen. I lagen finns bestämmelser bl.a. om domstolens uppgifter och sammansättning, grundläggande krav på ledamöterna och deras förordnandetid. I lagen finns vidare bestämmelser om t.ex. de integritetsskyddsombud som ska finnas för att bevaka enskildas integritetsintresse i mål vid domstolen.

Förstöringsskyldighet

Enligt signalspaningslagen är FRA under vissa omständigheter skyldig att omgående förstöra en upptagning eller uppteckning med visst innehåll. Om FRA t.ex. inhämtat signaler mellan mottagare och avsändare som båda befinner sig i Sverige ska upptagningen eller uppteckningen omgående förstöras så snart det kan klarläggas att sådana signaler inhämtats (2 a §). I 7 § anges ytterligare situationer då myndigheten är skyldig att omgående förstöra en upptagning eller uppteckning.

Underrättelseskyldighet gentemot enskilda

I signalspaningslagen finns även bestämmelser om underrättelseskyldighet gentemot enskilda. Av 11 a § framgår således att om det vid signalspaning har använts sökbegrepp som är direkt hänförliga till en viss fysisk person ska denne underrättas om det. Enligt 11 b § får dock underrättelse skjutas upp om det finns sekretess som hindrar att den lämnas. Om det på grund av sekretess inte har kunnat lämnas någon underrättelse inom ett år från att inhämtningsuppdraget avslutades, behöver någon underrättelse inte lämnas.

Kontroll och tillsyn

En viktig del av regelverket om försvarsunderrättelseverksamhet är bestämmelserna om kontroll och tillsyn. Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) ansvarar för kontrollen av försvarsunderrättelseverksamheten hos de myndigheter, däribland FRA, som bedriver sådan verksamhet. Siun är därutöver kontrollmyndighet enligt signalspaningslagen och har till uppgift att kontrollera att signalspaningslagen följs. Dessutom ska Siun granska sådan behandling av personuppgifter som utförs i FRA:s försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet.

Enligt 10 § signalspaningslagen ska Siuns kontroll särskilt avse granskning av sökbegrepp enligt 3 §, förstöring av uppgifter enligt 7 § samt rapportering enligt 8 §. Om det vid en kontroll framkommer att inhämtningen inte är förenlig med det tillstånd som Försvarsunderrättelsesdomstolen meddelat får Siun besluta att viss inhämtning ska upphöra eller att upptagning eller uppteckning av inhämtade uppgifter ska förstöras. Enligt 10 a § kan en enskild begära kontroll av om hans eller hennes meddelanden har inhämtats i samband med signalspaning enligt signalspaningslagen och, om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med lag. Vidare ska det enligt 11 § signalspaningslagen finnas ett integritets- och skyddsråd vid FRA som har till uppgift att ha fortlöpande insyn i de åtgärder som vidtas för att säkerställa integritetsskyddet i signalspaningsverksamheten.

Bestämmelser som rör Siun och dess verksamhet finns, förutom i signalspaningslagen, även i bl.a. lagen liksom förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet och förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten.

FRA:s personuppgiftsbehandling

I lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt (FRA-PUL) och förordningen (2021:1208) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt (FRA-PUF) regleras personuppgiftsbehandling i FRA:s försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet. Syftet med FRA-PUL anges vara att säkerställa att FRA kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Integritetsskyddsmyndigheten är tillsynsmyndighet för den personuppgiftsbehandling som sker vid FRA. Siuns granskning av FRA:s behandling av personuppgifter utgör ett komplement till Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn.

Skyddet för den personliga integriteten

Enskilda tillförsäkras skydd mot godtyckliga ingrepp i sitt privat- och familjeliv från statens sida genom bl.a. 2 kap. 6 § regeringsformen och artikel 8 i Europakonventionen.

Enligt 2 kap. 6 § regeringsformen är var och en gentemot det allmänna skyddad mot undersökning av brev och andra förtroliga försändelser samt mot hemlig avlyssning eller upptagning av telefonsamtal eller andra förtroliga meddelanden. Utöver detta är var och en gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden.

Fri- och rättigheter enligt 2 kap. 6 § regeringsformen kan begränsas endast genom lag. Begränsningen får enligt 2 kap. 21 § göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcker sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar.

I artikel 8.1 i Europakonventionen anges att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Inskränkningar i dessa rättigheter får endast göras med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt bl.a. med hänsyn till statens säkerhet och den allmänna säkerheten, till förebyggande av oordning och brott eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter (artikel 8.2).

Av artikel 15 följer att under krig eller i annat allmänt nödläge som hotar nationens existens får en konventionsstat vidta åtgärder som avviker från dess skyldigheter enligt konventionen. En stat får endast göra avvikelser i den utsträckning som det är oundgängligen nödvändigt med hänsyn till situationens krav och under förutsättning att dessa åtgärder inte strider mot dess övriga förpliktelser enligt den internationella rätten.

Vid åtgärder som begränsar skyddet i 2 kap. 6 § regeringsformen och artikel 8.1 i Europakonventionen ska det göras en proportionalitetsbedömning där riskerna med en åtgärd vägs mot dess fördelar. Det innebär avvägningar mellan å ena sidan behovet av åtgärden samt åtgärdens förväntade effektivitet och nytta och å andra sidan vilka integritetsintrång som åtgärden kan förväntas medföra. En åtgärd är bara tillåten om fördelarna med den står i rimlig proportion till nackdelarna. I detta ingår att bedöma om åtgärden är nödvändig utifrån det avsedda ändamålet och om det finns alternativ som är mindre integritetskänsliga.

Signalspaning i krig och krigsfara

Det finns i dag ingen särskild reglering för signalspaning i krig eller krigsfara utan det vanliga regelverket gäller. I förarbetena till signalspaningslagen bedömdes ett enskilt militärt angrepp i alla dess former från en annan stat mot Sverige som osannolikt under en överskådlig tid, minst en tioårsperiod. Regeringen konstaterade då att de säkerhetspolitiska hoten var av en annan karaktär än under kalla kriget, och att hoten ofta är gränsöverskridande, icke-militära och inte sällan utgår från icke-statliga aktörer (prop. 2006/07:63).

Sedan dess har den säkerhetspolitiska situationen stegvis försämrats. Regeringen anförde i propositionen Totalförsvaret 2025–2030 att Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har försämrat säkerhetsläget i Europa, Sverige och närområdet i grunden och för lång tid framåt, och att ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade inte kan uteslutas (prop. 2024/25:34 s. 63).

I 15 kap. 1–7 §§ regeringsformen finns bestämmelser som är av betydelse vid frågor om normgivning i krig och krigsfara. Genom bestämmelsen i 6 § finns en möjlighet för riksdagen att under vissa krigsförhållanden delegera normgivningskompetens till regeringen även i sådana ämnen där föreskrifter annars ska meddelas genom lag, dvs. där delegering annars är förbjuden.

Riksdagens tillkännagivande om signalspaning

Riksdagen har riktat ett tillkännagivande till regeringen om att se över möjligheten att ge Inspektionen för strategiska produkter (ISP) rätt att inrikta signalspaning från FRA (bet. 2017/18:F6U5 punkt 3, rskr. 2017/18:178 och 179).

Propositionen

I propositionen redovisar regeringen i huvudsak följande förslag och bedömningar.

En ny lag som reglerar signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara ska införas

Regeringen föreslår att en särskild lag ska reglera vissa frågor om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet om Sverige är i krig eller krigsfara.

Skälen för regeringens förslag är i huvudsak följande. FRA:s signalspaningsverksamhet i försvarsunderrättelseverksamhet är av stor betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik i fredstid och kommer även att vara av stor vikt om Sverige skulle befinna sig i krig eller krigsfara. Det försämrade säkerhetspolitiska läget de senaste åren har bl.a. inneburit att FRA fått en ökad mängd förfrågningar från sina uppdragsgivare. I händelse av krig eller krigsfara kommer det att finnas ett än större behov av rapportering till regeringen och andra berörda myndigheter. Det får också anses sannolikt att det kommer att finnas ett krav på en mer skyndsam rapportering. Även innan det är krig eller krigsfara finns det krav på ett gott informations- och underrättelseläge för att regeringen ska kunna agera förutseende, t.ex. genom att fatta beslut om beredskapshöjningar och andra motåtgärder innan Sverige utsätts för ett angrepp.

Enligt utredningens bedömning är signalspaningslagstiftningen i stor utsträckning effektiv i både freds- och krigstid, men lagstiftningen innebär på vissa områden att signalspaningsverksamheten inte kan bedrivas på det effektiva sätt som krävs under de särskilda förhållanden som gäller vid krig

eller krigsfara. Detta gäller t.ex. tillståndsförfarandet som är beroende av Försvarsunderrättelsesdomstolen och Siun. Om någon av dessa verksamheter inte skulle fungera i en krigssituation riskeras i förlängningen hela FRA:s signalspaningsverksamhet, vilket kan innebära betydande men för Sveriges förmåga att t.ex. försvara sig mot främmande makt. Vidare tillåter den ordinarie fredstida lagstiftningen inte andra än några få, särskilt angivna myndigheter att inrikta signalspaningsverksamheten. Det kan enligt regeringen inte i fredstid fullt ut förutses var behoven av inriktningsrätt kan finnas i krigstid. En annan del av den fredstida lagstiftningen som enligt regeringen kan vara problematisk är förbudet mot att inhämta signaler i elektronisk form – utom i vissa särskilda undantagsfall – mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige. I händelse av krig eller krigsfara är det rimligt att anta att fiendestaten kan komma att bedriva fientlig verksamhet i Sverige som utgör hot mot Sveriges suveränitet och territoriella integritet med utgångspunkt även från icke militära plattformar och strukturer. Detta innebär att det finns en risk att förbudet skulle begränsa FRA:s möjligheter att bedriva en effektiv signalspaning under krigsförhållanden.

Det finns således i viss utsträckning behov av en särreglering om Sverige är i krig eller krigsfara för att signalspaningen ska kunna utföras effektivt även under sådana förhållanden. För att skapa en ökad tydlighet och förståelse för regleringen anser regeringen att en sådan särreglering bör införas i en ny lag. Det är vidare lämpligt att regleringen görs i en egen lag mot bakgrund av att det föreslås bestämmelser som innebär avsteg från såväl signalspaningslagen som FRA-PUL. Det är lämpligt och ändamålsenligt att i den föreslagna lagen använda samma terminologi och begrepp som används i signalspaningslagen och FRA-PUL. Därutöver bör det i den föreslagna lagen hänvisas till signalspaningslagen i fråga om vilka myndigheter som är signalspaningsmyndighet respektive kontrollmyndighet.

I fråga om huruvida förslaget utgör en tillåten inskränkning i skyddet för enskildas fri- och rättigheter enligt regeringsformen och Europakonventionen anför regeringen i huvudsak följande. Att använda signalspaning innebär som utgångspunkt ett intrång i någon enskilds personliga integritet. Genom detta verktyg kan en enskilds uppgifter hämtas in för vidare bearbetning och analys. Det ligger i sakens natur att förfarandet sker i hemlighet och utan samtycke från den som berörs. Den föreslagna lagen om signalspaning i krig och krigsfara innebär bl.a. undantag från förbudet mot att inhämta inhemsk trafik om sådan inhämtning är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet, ett förenklat tillståndsförfarande och att kontroll och tillsyn av lagstiftningen ska utföras i efterhand. Dessa avvikelser från den ordinarie lagstiftningen innebär alltså till viss del avsteg från åtgärder som är avsedda att skydda den personliga integriteten.

Det huvudsakliga fokuset i krig eller krigsfara är den nationella säkerheten och att skydda civilbefolkningen, alltså enskilda. Signalspaningsverksamheten kommer under krigsförhållanden att utgöra en väsentlig del av Sveriges försvar. Syftet med förslaget är att möjliggöra att FRA även under sådana

särskilda förhållanden som kan råda i krig och krigsfara kan utföra signalspaningsverksamheten på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Ett motsatt förhållande skulle kunna leda till betydande risker för Sveriges försvarsförmåga. Regeringen bedömer att det inte finns något mindre ingripande alternativ för att uppnå syftet med förslaget. Förslaget bedöms utifrån dessa aspekter som nödvändigt. Ytterst ska förslaget bidra till att skydda Sveriges suveränitet, territoriella integritet och civilbefolkningen. Den ökade risk för den personliga integriteten som förslaget kan innebära måste enligt regeringen ses mot dessa mycket tungt vägande intressen. Vidare måste det också beaktas att de situationer där förslaget blir tillämpligt sannolikt kommer att inträffa i begränsad utsträckning. Genom att det införs en särskild lag på området blir det även mer förutsebart och tydligt för enskilda när och i vilken omfattning signalspaning får användas under krigsförhållanden. För att tillgodose skyddet för enskildas personliga integritet ska det införas en möjlighet att kontrollera efterlevnaden av lagen i efterhand, vilket motverkar oproportionerliga intrång i enskildas personliga integritet.

Sammanfattningsvis är det regeringens uppfattning att de åtgärder som föreslås är nödvändiga och proportionerliga för att uppnå syftet med förslaget. Regeringen bedömer därmed att förslaget om en ny lagstiftning som reglerar signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig och krigsfara är förenlig med de krav som följer av såväl regeringsformen (2 kap. 6, 20 och 21 §§) som Europakonventionen (artikel 8).

När ska den nya lagen tillämpas?

Regeringen föreslår att den nya lagen ska tillämpas utan särskilt beslut om Sverige är i krig. Vidare får regeringen meddela föreskrifter om att bestämmelserna i lagen, helt eller delvis, ska tillämpas om Sverige är i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

Regeringens föreskrift om att bestämmelserna ska tillämpas ska underställas riksdagens prövning inom en månad från utfärdandet.

När förhållandena inte längre är sådana att lagen kan tillämpas ska regeringen föreskriva att de särskilda beredskapsbestämmelserna i lagen inte längre ska tillämpas.

Inhämtningens omfattning i den nya lagen

Regeringens lagförslag innebär att signaler mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige ska få inhämtas om sådan inhämtning är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

Som skäl för sitt förslag anför regeringen i huvudsak följande. Enligt 2 a § första stycket i signalspaningslagen får inhämtning inte avse signaler mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige. I andra stycket medges undantag från förbudet bl.a. för signaler som sänds från eller till utländsk militär personal, utländska statsfartyg, statsluftfartyg eller militära fordon. I händelse av krig eller krigsfara kan fiendtlig verksamhet komma att

bedrivs på svenskt territorium. I fråga om signaler som sänds från eller till utländsk militär personal, utländska statsfartyg, statsluftfartyg eller militära fordon är den nuvarande lagstiftningen tillämplig även i en krigssituation. Annan fientlig verksamhet på svenskt territorium omfattas dock inte. Det betyder att om främmande makt bedriver fientlig verksamhet mot Sverige på svenskt territorium som inte omfattas av de situationer som nyss angetts får sådana signaler inte hämtas in. I händelse av krig eller krigsfara kan fienden komma att bedriva verksamhet i Sverige som utgör hot mot Sveriges suveränitet och territoriella integritet med utgångspunkt även från icke-militära plattformar och strukturer. Begränsningen enligt ovan i händelse av krig eller krigsfara kan således innebära hinder mot en effektiv signalspaning i fråga om att t.ex. kartlägga främmande makts agerande och avsikt och svensk förmåga att upptäcka hot.

Regeringen anser därför att det i händelse av krig eller krigsfara bör finnas utrymme att under vissa särskilda förutsättningar inhämta inhemska signaler för att kunna hantera annan fientlig verksamhet på svenskt territorium. Möjlighet att inhämta sådana signaler skulle kunna bidra till Sveriges förmåga att t.ex. upptäcka hot och värna den territoriella integriteten. För att möjliggöra sådan inhämtning föreslår regeringen att det införs en bestämmelse om att signaler i elektronisk form som sänds mellan en mottagare och en avsändare i Sverige får inhämtas om inhämtning är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet. Med uttrycket ”yttre hot” i förslaget klargörs att det är fråga om företeelser från främmande makt eller någon annan antagonistisk aktör. Regeringens förslag innebär således inte en möjlighet till allomfattande signalspaning av signaler som överförs i elektronisk form i Sverige. Uttrycket klargör också gränsen mot de brottsbekämpande och brottsutredande verksamheterna.

Det ska vara möjligt att tillåta ytterligare myndigheter att inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Regeringen föreslår att det i den nya lagen införs en möjlighet för regeringen att föreskriva eller besluta i enskilda fall om att andra myndigheter än de som anges i signalspaningslagen ska få inrikta signalspaningen.

Regeringen anför att den offentliga verksamheten i händelse av krig eller krigsfara kommer att behöva ställa om sin verksamhet på olika sätt. Det går inte att fullt ut förutse hur en krigssituation kan komma att utvecklas och det kan inte heller uteslutas att andra myndigheter vid krig eller krigsfara kan ha behov av att inrikta signalspaning. En effektiv signalspaning i denna del innebär enligt regeringen bl.a. att regeringens och myndigheters behov av underrättelser kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt. Eftersom det inte fullt ut kan förutses om krig eller krigsfara kan komma att påverka inriktningsrätten bör det enligt regeringen finnas en beredskap i den nya lagen för att hantera den frågan.

Ett särskilt tillståndsförfarande

Regeringen föreslår att tillstånd till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet enligt den nya lagen ska ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Regeringen anser att det ska finnas ett tillståndsförfarande för signalspaning även under krigsförhållanden eftersom det innebär ett säkerställande av att det intrång i den personliga integriteten som signalspaning kan innebära bara sker när viktiga intressen för det svenska samhället berörs. Tillståndsförfarandet kan sägas ge vissa garantier för att signalspaning bedrivs inom ramen för de ändamål och förutsättningar i övrigt som gäller för verksamheten. Tillståndsförfarandet bör dock utformas utifrån att det ska kunna ge ett skydd mot oproportionerliga intrång i den personliga integriteten samtidigt som det är anpassat för de särskilda förhållanden som råder i en sådan situation.

Försvarsunderrättelsesdomstolens förutsättningar att bedriva sin verksamhet är i allt väsentligt anpassade efter fredstida förhållanden. För att säkerställa domstolens förmåga att bedriva sin verksamhet under betryggande former även i krig och krigsfara skulle det krävas en rad kostsamma åtgärder i fråga om bl.a. lokaler och personal. För att domstolen ska kunna garantera tillgång till nödvändig kompetens för att vid alla hotnivåer kunna tillgodose lagstiftningens krav på en beslutsför sammansättning torde antalet särskilda ledamöter behöva utökas i en större omfattning samtidigt som det måste säkerställas att dessa kan prioritera domstolens verksamhet i krig och krigsfara. Det skulle innebära att ett stort antal personer skulle få insyn i den mycket känsliga verksamheten. Det framstår enligt regeringen inte som ett realistiskt alternativ att skapa sådan redundans kring domstolens verksamhet att risken för störningar vid krig eller krigsfara kan uteslutas.

Regeringen anser därmed att ett förfarande med Försvarsunderrättelsesdomstolen som tillståndsgivare kan leda till betydande men för FRA:s förmåga att bedriva en effektiv signalspaning i händelse av krig eller krigsfara, och därmed allvarligt försämra Sveriges möjligheter att hantera ett sådant läge. För att tillgodose Sveriges behov av en effektiv signalspaning bör tillståndsgivningen förenklas vid sådana svåra förhållanden.

FRA ska ha rådigheten över signalbärare

Regeringen föreslår att FRA ska ha rådigheten över signalbärarna. Tillgången till signalbärare ska begränsas till vad som följer av tillståndet.

Kontroll och tillsyn

Regeringen föreslår att efterhandskontroll och kontroll på begäran av en enskild enligt signalspaningslagen inte ska utföras om Sverige är i krig eller, om regeringen föreskriver om det, vid krigsfara eller extraordinära förhållanden. Detsamma ska gälla för övriga uppgifter som Siun har i fråga om FRA:s verksamhet. Integritetsskyddsrådet ska inte utföra någon uppgift enligt signalspaningslagen. Efterhandskontroll och kontroll på begäran av en

enskild ska däremot utföras när krig eller krigsfara inte längre råder. FRA ska ha en skyldighet att vidta åtgärder för att underlätta kontroll i efterhand.

Som skäl för sitt förslag anför regeringen att Siun, som bedriver kontroll enligt signalspaningslagen, i fråga om såväl lokaler som it-system och personal behöver fysisk tillgång till FRA för att kontrollen ska kunna utföras på ett ändamålsenligt sätt. Siun behöver således i stor utsträckning befinna sig i FRA:s lokaler för att kunna utföra sitt uppdrag, t.ex. genom att göra sökningar i FRA:s system. Krig eller krigsfara kommer med hög sannolikhet att innebära att det kommer att finnas mycket begränsade möjligheter för Siun att ha fysisk tillgång till FRA. Enligt regeringens bedömning finns det bl.a. mot den bakgrunden betydande svårigheter för Siun att utföra sin kontrollverksamhet under krigsförhållanden. Det skulle också kunna uppstå betydande svårigheter i fråga om att samla en beslutsför nämnd. Svårigheterna finns därmed såväl vid informationsinsamling som i beslutsfattandet. Det går därför inte att lösa genom att t.ex. föreskriva om en annan sammansättning i nämnden. Efterlevnaden av den föreslagna lagen bör i stället kontrolleras när krigsförhållanden inte längre råder. Det finns då bättre förutsättningar att genomföra kontroll, enligt regeringens bedömning. Att sådan efterhandskontroll sker kan ge allmänheten förtroende för att eventuella brister och felaktigheter uppmärksammas och innebär i förlängningen också ett skydd för den personliga integriteten.

Mottagarens skydd för personuppgifter vid överföring till en utländsk mottagare

Regeringen föreslår att det ska införas en möjlighet att göra undantag från att mottagaren ska garantera tillräckligt skydd för uppgifterna vid överföring till en mottagare utomlands.

Tillsyn av personuppgiftsbehandling och enskildas rätt till information

Regeringen föreslår att tillsyn enligt FRA-PUL inte ska utövas när den nya lagen tillämpas. Vidare ska det vara möjligt att skjuta upp lämnandet av information till en enskild till efter att krigsförhållanden upphört.

Ändringar i signalspaningslagen

Signaler i elektronisk form får inhämtas oavsett var de befinner sig

Regeringen föreslår att det i signalspaningslagen ska förtydligas att

- signaler i elektronisk form vid signalspaning får inhämtas oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade
- signalspaningsmyndigheten får vidta de tekniska åtgärder som är nödvändiga för att genomföra inhämtning av signaler i elektronisk form
- förbudet mot att inhämta signaler som sänds mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige också gäller för signaler som lagras i Sverige

- kontroll på begäran av en enskild även ska avse lagrade uppgifter som har inhämtats i samband med signalspaning enligt lagen.

Ett nytt ändamål för signalspaning i övningsverksamhet

Regeringen föreslår att en ny bestämmelse som möjliggör inhämtning av signaler i elektronisk form vid signalspaning i övningsverksamhet ska införas i signalspaningslagen.

Regeringen anför att det är av stor vikt att FRA har möjlighet att öva i den skarpa signalmiljön för att kunna utveckla myndighetens förmåga att verka under höjd beredskap. Inhämtning av signaler i elektronisk form i övningsverksamhet omfattas inte av det nuvarande regelverket. För att signalspaning i övningsverksamhet ska få bedrivas krävs således att det införs ett nytt lagstöd som kan möjliggöra detta. Förslaget innebär att FRA får delta med signalspaning i övningar i den skarpa signalmiljön. Genom övning med signalspaning i den miljön kan FRA enskilt och tillsammans med Försvarsmakten utveckla och förbereda verksamheten inför beredskapshöjning, krig och krigsfara på ett sätt som inte är möjligt enligt den nuvarande regleringen.

Inhämtning av inhemska signaler

Regeringen föreslår att signaler i elektronisk form som sänds mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige och signaler som lagras i Sverige ska få inhämtas vid signalspaning i övningsverksamhet.

Inriktning av och tillstånd till signalspaning i övningsverksamhet

Enligt lagförslaget ska regeringen och Försvarsmakten få ansvar att inrikta signalspaning i övningsverksamhet. Regeringen ska ensam ansvara för inriktning av övningsverksamhet vid internationellt samarbete.

Det ska vidare krävas tillstånd för att signaler i elektronisk form ska få inhämtas vid signalspaning i övningsverksamhet.

Vissa andra frågor om signalspaning i övningsverksamhet

Regeringen föreslår att det införs en bestämmelse om att en upptagning eller uppteckning som innehåller uppgifter som saknar relevans för övningsverksamheten omgående ska förstöras. Vidare ska uppgifter som inhämtats vid signalspaning i övningsverksamhet inte få resultera i underrättelser. FRA ska vid signalspaning i övningsverksamhet få samarbeta med andra länder och internationella organisationer.

Inhämtning av inhemsk trafik i vissa brådskande nödsituationer

Regeringen föreslår att förbudet mot inhämtning av inhemsk trafik i signalspaningslagen inte ska tillämpas i fråga om signaler i sådana brådskande situationer som innebär fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. En tillämpning av undantaget ska kräva ett särskilt tillstånd. Ett sådant särskilt tillstånd ska kunna ges kortare varaktighet, dvs. gälla kortare tid, än tillståndet för det inhämtningsuppdrag som det särskilda tillståndet hänför sig till.

Undantag från förstöringsskyldigheten

Om signaler mellan en avsändare och en mottagare som båda befinner sig i Sverige inte kan avskiljas redan vid inhämtningen ska upptagningen eller uppteckningen inte behöva förstöras om den innehåller

1. uppgifter om en brådskande situation
2. uppgifterna bedöms vara av avgörande betydelse för att skydda människors liv eller hälsa eller för att undvika omfattande förstörelse av egendom.

En anpassad ändamålsbestämmelse

Regeringen föreslår att ändamålsbestämmelsen i signalspaningslagen i fråga om kartläggning av internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen inte längre ska begränsas till kartläggning av strategiska förhållanden.

Ett nytt ändamål för signalspaning införs

Regeringen föreslår att signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska få bedrivas för ett nytt ändamål, nämligen att kartlägga strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Övriga föreslagna ändringar i signalspaningslagen

I ansökan om tillstånd för signalspaning ska det, utöver vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget, anges en övergripande redovisning av övrig inhämtning. Regeringen föreslår även att bestämmelsen om underrättelseskyldighet gentemot enskilda i signalspaningslagen upphävs.

Ändringar i FRA-PUL med anledning av tillåten signalspaning i övningsverksamhet

Ändamål för personuppgiftsbehandling i övningsverksamhet

Regeringen föreslår att personuppgifter ska få behandlas i FRA:s övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan övningsverksamhet som anges i signalspaningslagen. Personuppgifter som behandlas i FRA:s övningsverksamhet ska myndigheten även få behandla om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs med anledning av

1. samverkan med annan i fråga om övningsverksamhet eller
2. samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt signalspaningslagen.

Behandling av allmänt tillgänglig information

FRA föreslås få behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för de ändamål som anges för övningsverksamheten.

Behandling av personuppgifter i vissa fall och överföring till utlandet

Regeringen föreslår att bestämmelsen i FRA-PUL om behandling av personuppgifter i vissa fall också ska omfatta FRA:s signalspaning i övningsverksamhet. Bestämmelser om överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands ska tillämpas vid sådan överföring som görs inom ramen för internationellt övningsamarbete.

Ändringar i lagen om Försvarsunderrättelsesdomstol

Regeringen föreslår att antalet särskilda ledamöter vid Försvarsunderrättelsesdomstolen ska utökas till högst åtta. Vice ordförande och särskilda ledamöter vid domstolen ska förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

Även integritetsskyddsombud ska enligt förslaget förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder. Bestämmelsen om att förordna ytterligare integritetsskyddsombud inom tidsperioden ska upphävas. Bestämmelsen om när ett integritetsskyddsombud ska utses ska ändras så att integritetsombudet ska utses i samband med sammanträdet i stället för så snart som möjligt efter det att ansökan kommit in.

Vidare föreslås att om förordnandet för ett integritetsskyddsombud upphört ska ett annat integritetsskyddsombud kunna underrättas om ordförandens beslut i fråga om tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag. Bestämmelsen om att integritetsskyddsombudet efter att förordnandet upphört får slutföra pågående uppdrag ska upphävas. Ordföranden i Försvarsunderrättelsesdomstolen ska ensam få fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. Regeringen bedömer att det inte finns behov av några särskilda övergångsbestämmelser.

Riksdagens tillkännagivande

I propositionen behandlar regeringen riksdagens tillkännagivande om att se över möjligheten att ge ISP rätt att inrikta signalspaning från FRA (bet. 2017/18:FöU5 punkt 3, rskr. 2017/18:178 och 179). Regeringen anför att det av tillkännagivandet följer att regeringen bör se över möjligheten att ge ISP rätt att inrikta signalspaning från FRA eftersom signalspaning bedrivs i syfte att kartlägga utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden. Regeringen har sett över möjligheten men bedömer att ingen ytterligare myndighet i nuläget bör ges rätt att inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Tillkännagivandet är därmed enligt regeringen tillgodosett och slutbehandlat.

Som skäl för sin bedömning anför regeringen i huvudsak följande. Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet är en mycket känslig

verksamhet som omgärdas av stark sekretess. Signalspaning är vidare en inhämtningsmetod som medför intrång i den personliga integriteten. Det måste därför finnas ett starkt behov av signalunderrättelser hos en myndighet för att myndigheten ska ges rätt att inrikta signalspaningen. Behovet ska inte kunna tillgodoses på något annat mindre ingripande sätt. FRA:s signalspaningsverksamhet är vidare en begränsad resurs. Med fler inriktande myndigheter kan FRA behöva prioritera mellan olika uppdrag och uppdragsgivare i en än större utsträckning än vad myndigheten gör i dag. Det riskerar att medföra undanträngningseffekter för de myndigheter som i dag inriktar signalspaning.

Vid en bedömning om ytterligare myndigheter bör ges inriktningsrätt behöver även beaktas att det nyligen har genomförts en översyn av underrättelseverksamheten (se SOU 2025:78). I oktober 2025 beslutade regeringen bl.a. att ge en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikes underrättelsetjänst (dir. 2025:92). Parallellt med uppdraget pågår inom Regeringskansliet ett arbete med framtagandet av en proposition med förslag till nödvändiga lagändringar.

Regeringen anför att ISP har ett operativt inriktat samarbete på handläggarnivå inom gruppen för icke-spridning och exportkontroll. Samarbetet sker genom regelbundna möten mellan ISP och bl.a. FRA och Försvarsmakten. Det finns således ett etablerat samarbetsformat för frågor om icke-spridning och exportkontroll. ISP är dock även granskningsmyndighet enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar, vilket innebär att myndigheten har till uppgift att efter anmälan eller på eget initiativ granska utländska direktinvesteringar i skyddsvärd verksamhet, och kan, om det är nödvändigt, förbjuda en sådan investering. Lagen syftar till att hindra utländska direktinvesteringar i svensk skyddsvärd verksamhet som kan inverka skadligt på Sveriges säkerhet eller på allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. Uppgiften fyller en viktig funktion för att bl.a. behålla Sveriges oberoende och skydda Sveriges säkerhet. Det är en uppgift som inte direkt kan sägas ha någon motsvarighet i de nuvarande inriktande myndigheternas förfrågningar till FRA och talar enligt regeringen i någon mån för att ISP ska ges rätt att inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Enligt regeringen finns det dock omständigheter som talar emot att ge ISP inriktningsrätt för att tillgodose de behov av uppgifter som myndigheten har inom ramen för sin granskning av utländska direktinvesteringar. ISP har enligt den lagen särskilda tidsfrister att förhålla sig till i fråga om både att fatta beslut om att inleda en granskning och att fatta beslut om att förbjuda eller godkänna en investering. Det är mindre väl förenligt med FRA:s signalspaningsverksamhet eftersom verksamheten bedrivs med långa ledtider i syfte att upptäcka ännu okända hotaktörer, företeelser och uppgifter av relevans om dessa. Med hänsyn till de tidsfrister som ISP ska tillämpa innebär detta att signalspaning är en mindre väl lämpad metod för att tillgodose ISP:s underrättelsebehov för ärendehantering. Vidare måste beaktas att FRA:s rapportering är underrättelseinformation. Det bör således enligt regeringens

mening inte vara möjligt att använda informationen som underlag för beslut i ett enskilt ärende.

Regeringen anser sammanfattningsvis att ISP:s underrättelsebehov bör kunna tillgodoses i tillräcklig utsträckning genom en fördjupad dialog med bl.a. FRA samt genom förslaget om en ny ändamålsbestämmelse i signalspaningslagen om kartläggning av strategiska förhållanden avseende utländska direktinvesteringar. Vidare har regeringen inlett ett arbete som syftar till att inrätta en civil utrikes underrättelsetjänst. Det är naturligt att en sådan myndighet ges inriktningsrätt, vilket kommer att påverka det totala inhämtningsuppdraget. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det i nuläget inte finns skäl att ge ISP eller någon annan myndighet inriktningsrätt.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några motionsyrkanden eller andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformade och att de bör antas av riksdagen av de skäl som anförs i propositionen. Däremot föreslås en mindre, redaktionell justering av lagtexten. Utskottet har inte några invändningar mot hur regeringen i propositionen har redovisat riksdagens tillkännagivande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:179 Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpning

1 § Om Sverige är i krig ska 5–13 §§ tillämpas.

2 § Om Sverige är i krigsfara eller om det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i, får regeringen meddela föreskrifter om att 5–13 §§ helt eller delvis ska tillämpas från den tidpunkt som regeringen bestämmer.

En sådan föreskrift ska underställas riksdagens prövning inom en månad från utfärdandet. Föreskriften upphör att gälla om den inte underställs riksdagen i rätt tid eller om riksdagen inte godkänner den inom två månader från det att den underställdes.

3 § Under den tid som 5–13 §§ tillämpas gäller dessa bestämmelser, eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem, i stället för avvikande bestämmelser i någon annan lag eller författning.

Regeringen ska föreskriva att bestämmelserna i 5–13 §§ inte ska tillämpas, när det inte längre råder sådana förhållanden som avses i 1 § eller 2 § första stycket.

Signalspaningens omfattning

4 § Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses samma myndigheter som i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

5 § Bestämmelsen i 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

Inriktning

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om att andra myndigheter än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Tillstånd

7 § Tillstånd till signalspaning enligt 1 § eller 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Rådighet över signalbärare

8 § Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Signalspaningsmyndigheten ska begränsa sin tillgång till signalbärare till det som följer av tillstånd enligt 7 §.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om att personuppgifter som behandlas enligt lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt får överföras till ett annat land eller en internationell organisation även om förutsättningarna i 2 kap. 20 § första stycket 3 den lagen inte är uppfyllda.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Enskilds rätt till information

10 § Bestämmelserna om skyldighet att lämna information till en enskild enligt 5 kap. 2 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska inte tillämpas.

Kontroll och tillsyn

11 § Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas.

12 § Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte utföras.

13 § Tillsyn enligt lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska inte utövas.

14 § När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska kontrollmyndigheten kontrollera att denna lag har följts.

Vid en sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet tillämpas.

15 § När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet på meddelanden och lagrade uppgifter som inhämtats i samband med

signalspaning enligt denna lag och på tillstånd som lämnats enligt denna lag.

16 § Signalspaningsmyndigheten ska vidta de åtgärder som behövs för att underlätta kontroll enligt 14 och 15 §§.

Överklagande

17 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet¹

dels att 11 a och 11 b §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmaste före 11 a § ska utgå,

dels att 1, 2 a, 4, 4 a, 5 a, 7–9 och 10 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 1 a, 1 b, 2 b och 12 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

I försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning. Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

I försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning, *oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade*. Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,

2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,

3. *strategiska förhållanden avseende* internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som

3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som

¹ Senaste lydelse av

11 a § 2009:967

11 b § 2009:967

rubriken närmast före 11 a § 2009:967.

² Senaste lydelse 2021:1173.

avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd *samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar,*

5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,
6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,
7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,
8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller

9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

Om det är nödvändigt för försvarsunderrättelseverksamheten får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, samt
2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamhet enligt denna lag.

1 a §

Utöver vad som följer av 1 § får signaler i elektronisk form även inhämtas vid övning, om det är nödvändigt för att utveckla förmågan att verka under höjd beredskap.

1 b §

Vid inhämtning enligt 1 och 1 a §§ av signaler i elektronisk form får signalspaningsmyndigheten vidta de tekniska åtgärder som är nödvändiga för att genomföra inhämtningen.

2 a §³

Inhämtning får inte avse signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige. Om sådana signaler inte kan avskiljas redan vid inhämtningen, ska upptagningen eller uppteckningen förstöras så snart det står klart att sådana signaler har inhämtats. Kravet på förstöring gäller även i fråga om upptagningar och uppteckningar som

³ Senaste lydelse 2021:1173.

signalspaningsmyndigheten har fått från ett annat land eller en internationell organisation inom ramen för ett internationellt samarbete.

Första stycket tillämpas inte i fråga om

1. signaler som utväxlas autonomt mellan tekniska system i sådana fall där signalerna inte innehåller personuppgifter, *eller*

2. signaler som sänds från eller till utländsk militär personal, utländska statsfartyg, statsluftfartyg eller militära fordon.

1. signaler som utväxlas autonomt mellan tekniska system i sådana fall där signalerna inte innehåller personuppgifter,

2. signaler som sänds från eller till utländsk militär personal, utländska statsfartyg, statsluftfartyg eller militära fordon, *eller*

3. *signaler mellan en avsändare och en mottagare vid sådan övningsverksamhet som anges i 1 a §.*

Första stycket och andra stycket 2 och 3 tillämpas även på signaler som lagras i Sverige.

2 b §

Bestämmelsen i 2 a § första stycket tillämpas inte i fråga om signaler i sådana brådskande situationer som innebär fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom.

Om sådana signaler som anges i 2 a § första stycket inte kan avskiljas redan vid inhämtningen, behöver upptagningen eller uppteckningen inte förstöras om den innehåller

1. uppgifter om en brådskande situation, och

2. uppgifterna bedöms vara av avgörande betydelse för att skydda människors liv eller hälsa eller för att undvika omfattande förstörelse av egendom.

4 §⁴

I lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

⁴ Senaste lydelse 2021:1173.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarsmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

4 a §⁵

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos Försvarsunderrättelsedomstolen för signalspaning enligt 1 §. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget,

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos Försvarsunderrättelsedomstolen för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget *samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,*

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

5 a §⁶

I ett tillstånd ska anges

1. det inhämtningsuppdrag för vilket inhämtning får ske,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten ska få tillgång till för att fullgöra uppdraget,

3. vilka sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som får användas vid inhämtningen,

4. den tid som tillståndet avser, och

5. de villkor i övrigt som behövs för att begränsa intrånget i enskildas personliga integritet.

Ett tillstånd får ges för högst sex månader från dagen för beslutet och kan efter förnyad prövning förlängas med högst sex månader i taget.

Om det för fullgörande av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd *givits* uppstår behov av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd *getts* uppstår behov av

⁵ Senaste lydelse 2009:967.

⁶ Senaste lydelse 2009:967.

tillgång till ytterligare signalbärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, ska särskilt tillstånd sökas. Vid ansökan och prövning gäller 4 och 5 §§ i tillämpliga delar. Ett sådant tillstånd ska ha samma varaktighet som tillståndet för det inhämtningsuppdrag inom vilket tillgång till signalerna behövs eller sökbegreppen är avsedda att användas.

tillgång till ytterligare signalbärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, ska särskilt tillstånd sökas. *Särskilt tillstånd ska även sökas vid undantag enligt 2 b § första stycket.* Vid ansökan och prövning gäller 4 a och 5 §§ i tillämpliga delar. Ett sådant *särskilt* tillstånd ska *som längst* ha samma varaktighet som tillståndet för det inhämtningsuppdrag som *det särskilda tillståndet hänför sig till.*

7 §⁷

En upptagning eller uppteckning av uppgifter som har inhämtats enligt denna lag eller som signalspaningsmyndigheten har fått från ett annat land eller en internationell organisation inom ramen för ett internationellt samarbete ska omgående förstöras om innehållet

1. har bedömts sakna betydelse för verksamhet som avses i 1 §, 1. har bedömts sakna betydelse för verksamhet som avses i 1 § eller 1 a §,

2. avser uppgifter för vilka tystnadsplikt gäller enligt 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen, eller som omfattas av efterforskningsförbudet i 3 kap. 5 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 5 § yttrandefrihetsgrundlagen,

3. omfattar uppgifter i sådana meddelanden mellan en person som är misstänkt för brott och hans eller hennes försvarare vilka skyddas enligt 27 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken, eller

4. avser uppgifter lämnade under bikt eller enskild själavård, såvida det inte finns synnerliga skäl att behandla uppgifterna för syften som anges i 1 § andra stycket.

8 §⁸

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med *vad* som föreskrivs i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med *det* som föreskrivs i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

⁷ Senaste lydelse 2024:425.

⁸ Senaste lydelse 2009:967.

Uppgifter som inhämtats med stöd av 1 a § får inte resultera i underrättelser.

9 §⁹

I lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet finns bestämmelser om internationellt samarbete på försvarsunderrättelseområdet.

Signalspaningsmyndigheten får för den verksamhet som anges i 1 § tredje stycket, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

Signalspaningsmyndigheten får för den verksamhet som anges i 1 § tredje stycket *och 1 a §*, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

10 a §¹⁰

Ett särskilt beslutandeorgan i kontrollmyndigheten är skyldigt att på begäran av en enskild kontrollera om hans eller hennes meddelanden har inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och, om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med lag. Beslutandeorganet ska underrätta den enskilde om att kontrollen har utförts. Underrättelsen ska innehålla en motivering.

Ett särskilt beslutandeorgan i kontrollmyndigheten är skyldigt att på begäran av en enskild kontrollera om hans eller hennes meddelanden *eller lagrade uppgifter* har inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och, om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med lag. Beslutandeorganet ska underrätta den enskilde om att kontrollen har utförts. Underrättelsen ska innehålla en motivering.

Beslutandeorganet får besluta att inhämtning avseende den som begärt kontrollen ska upphöra eller att upptagning eller uppteckning av inhämtade uppgifter ska förstöras, om det vid kontroll framkommer att inhämtningen inte är förenlig med tillstånd som lämnats enligt denna lag.

Ledamöterna i beslutandeorganet utses av regeringen för en bestämd tid. Ordföranden och vice ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare eller ha motsvarande juridisk erfarenhet. Övriga ledamöter ska utses bland personer som föreslagits av partigrupperna i riksdagen.

12 b §

I lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara finns bestämmelser om

⁹ Senaste lydelse 2009:967.

¹⁰ Senaste lydelse 2024:425.

*signalspaning i försvarsunder-
rättelseverksamhet om Sverige är i
krig eller i krigsfara eller det råder
sådana extraordinära förhållanden
som är föranledda av krig eller av
krigsfara som Sverige har befunnit
sig i.*

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Förvarsunderrättelsedomstol

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 10 och 12 §§ lagen (2009:966) om Förvarsunderrättelsedomstol ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Förvarsunderrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst *sex* särskilda ledamöter.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Innan en ledamot börjar tjänstgöra i domstolen, ska han eller hon ha avlagt domared.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för fyra år.

Förvarsunderrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst *åtta* särskilda ledamöter.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för *högst* fyra år *i sänder*.

6 §²

Regeringen förordnar för *minst* fyra år i sänder personer som kan tjänstgöra som integritetsskyddsombud. *Under fyraårsperioden får vid behov ytterligare personer förordnas för återstående del av perioden.*

Ett integritetsskyddsombud ska vara svensk medborgare och ska vara eller ha varit advokat eller ha varit ordinarie domare. Ett integritetsskyddsombud får inte vara i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Regeringen ska inhämta förslag på lämpliga kandidater från Sveriges advokatsamfund och Domarnämnden.

Ett integritetsskyddsombud får trots att regeringens förordnande har upphört slutföra pågående uppdrag.

Regeringen förordnar för *högst* fyra år i sänder personer som kan tjänstgöra som integritetsskyddsombud.

¹ Senaste lydelse 2010:1399.

² Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

10 §

Ordföranden får ensam på Försvarsunderrättelsesdomstolens vägnar

1. <i>företa</i> förberedande åtgärder och besluta om avskrivning, <i>och</i> 2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till viss fysisk person.	1. <i>vidta</i> förberedande åtgärder och besluta om avskrivning, 2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till <i>en</i> viss fysisk person, <i>och</i> 3. <i>fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.</i>

Ordföranden får förordna en lagfaren tjänsteman vid domstolen att ensam på domstolens vägnar *vidta* förberedande åtgärder.

12 §

När en ansökan om tillstånd till signalspaning har kommit in till domstolen, ska domstolen så snart som möjligt *utse ett integritetsskyddsombud i målet och* hålla ett sammanträde. Vid sammanträdet ska ansökande myndighet och integritetsskyddsombudet närvara. Domstolen får *förordna* att annan som kan lämna upplysningar av betydelse för prövningen får närvara vid sammanträdet.

Om ärendet är så brådskande att ett dröjsmål allvarligt skulle riskera syftet med ansökan, får sammanträde hållas och beslut fattas utan att ett integritetsskyddsombud har varit närvarande eller annars fått tillfälle att yttra sig.

När ett beslut enligt 10 § första stycket 2 har fattats av ordföranden på domstolens vägnar ska det integritetsskyddsombud som varit närvarande vid prövningen av det inhämtningsuppdrag *till vilket* beslutet är hänförligt underrättas.

När en ansökan om tillstånd till signalspaning har kommit in till domstolen, ska domstolen så snart som möjligt hålla ett sammanträde. Vid sammanträdet ska ansökande myndighet och *det integritetsskyddsombud som domstolen utser* närvara. Domstolen får *besluta* att *någon* annan som kan lämna upplysningar av betydelse för prövningen får närvara vid sammanträdet.

När ett beslut enligt andra stycket har fattats ska ett integritetsskyddsombud underrättas. När ett beslut enligt 10 § första stycket 2 har fattats av ordföranden på domstolens vägnar ska det integritetsskyddsombud som varit närvarande vid prövningen av det inhämtningsuppdrag *som beslutet är hänförligt till* underrättas. *Om det integritetsskyddsombudets förordnande har upphört får ett annat*

integritetsskyddsombud *under-*
rättas.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

dels att 1 kap. 2 § och 2 kap. 9, 18 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 6 a och 6 b §§, och närmast före 2 kap. 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse-, utvecklings- och övningsverksamhet samt informations-säkerhetsverksamhet.

2 kap.

Övningsverksamhet

6 a §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

6 b §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 6 a § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med någon annan i fråga om övningsverksamhet, eller

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

9 §

Försvarets radioanstalt får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för den verksamhet som anges i 2, 5 och 7 §§.

Försvarets radioanstalt får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för den verksamhet som anges i 2, 5, 6 a och 7 §§.

18 §

Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1, 2, 5, 7, 9, 11–14 och 16 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1, 2, 5, 6 a, 7, 9, 11–14 och 16 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

20 §¹

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet och

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet *eller övningssamarbetet* och

1. överföringen riktas till en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, eller ett underrättelse- eller säkerhetsorgan i en internationell organisation,
2. sekretess inte hindrar en överföring,
3. mottagaren garanterar tillräckligt skydd för personuppgifterna, och
4. överföringen inte innebär ett oproportionerligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall än som anges i första stycket 1.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:426.